

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍŠTĚ
V BRNĚ

TISKOVÁ ZPRÁVA

Masarykův studentský domov – repase oken

Brno, 12. listopadu 2018

Významná funkcionalistická stavba realizovaná podle návrhu Bohuslava Fuchse byla slavnostně otevřena 26. 10. 1930, v roce osmdesátých narozenin prezidenta T. G. Masaryka. Po schválení prezidentskou kanceláří bylo středoškolské ubytovně s menzou a kulturním centrem povoleno označení „Masarykův studentský domov“.

Kompozice hmot samostatně stojícího objektu na nároží Botanické, Burešovy a Cihlářské ulice v Brně je založena na kontrastu dvou kvádrů, které tvoří křídla budovy propojená úzkým spojujícím traktem. Kolektivní pojetí studentského bydlení, které bylo v době vzniku internátu pro avantgardní architektury aktuální, není dnes již zcela vyhovující, přesto je jeho využití až do současnosti stejné a například architektonické řešení, rozvržení fasád, výplně otvorů a řešení interiéru je zachováno v autentickém stavu.

V posledních letech probíhají v objektu více či méně náročné rekonstrukční práce, pozornost si zaslouží především úspěšně dokončená několikaletá náročná obnova všech původních výplní okenních otvorů. Na budově jsou osazeny ocelové výplně otvorů systému firmy Kraus, které byly v době stavby používány i na jiných funkcionalistických stavbách. Jednotlivá okna v okenní sestavě jsou tvořena dvojicí spojených okenních křídel, z nichž jedno je osazeno otočně do dvou čepů, druhé křídlo, které je s ním spojeno, je vedeno kluznými čepy v okenním rámu. Při otvírání je pomocí mosazného kulového madla ovládáno otočné okno, které táhne okno odsuvně. Těsnění a uzamčení oken je zajištěno systémem posuvných lišt, které jsou ovládány přes táhlo otočným pákovým mechanismem a z pevného rámu vyjíždějí do drážky v rámu okenního křídla. Nad okny a dveřmi, případně i samostatně, jsou osazena dovnitř sklopná ventilační okna, jejich křídla jsou ovládána pákovým mechanismem „Zeus“. Technický stav původních výplní byl po téměř devadesáti letech užívání nevyhovující, rámy nebyly dostatečně těsné, měly omezenou funkčnost, chyběly některé ovládací prvky, případně byly nevhodně nahrazeny, poškozená byla i povrchová úprava.

V rámci obnovy byly demontovány a repasovány veškeré pohyblivé prvky ovládacího mechanismu, včetně ztužujících dřevěných hranolů v obvodových rámech, vodicích drážek a těsnících lišt. Ovládací mechanismy oken byly seřizeny, madla sjednocena podle původního provedení (mosazné koule) a chybějící prvky byly doplněny replikami. Pro zlepšení tepelných vlastností bylo zasklení provedeno tepelně izolačním sklem. Nátěr oken byl na základě výsledku stratigrafického průzkumu proveden v odstínu tmavě zeleném.

Úspěšnou realizací byl zachován a funkčně obnoven unikátní systém okenních výplní, který je významnou součástí architektonických a památkových hodnot funkcionalistické architektury.

Kontakt:

sekretariat.brno@npu.cz

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihomoravském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Brně zpracovává návrhy na prohlášení věci či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a vydává odborné publikace.